

Dosarul nr. 3r-164/22
2-20158411-01-3r-23052022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud. O. Melniciuc)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Negru)

DECIZIE

22 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Ciobotaru împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Penitenciarul nr. 5 Cahul cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a declarat inadmisibil apelul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a t ă :

La 13 noiembrie 2020, Maria Ciobotaru a depus cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, terț Penitenciarul nr. 5 Cahul cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de către Maria Ciobotaru.

La data de 3 noiembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond, indicând că toate motivele apelului le va expune ulterior recepționării hotărârii motivate.

Prin încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost declarat inadmisibil apelul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu

Grosu împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani.

La 10 mai 2022, prin intermediul oficiului poștal, Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu a depus recurs împotriva încheierii din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea acestuia, anularea încheierii instanței de apel cu dispunerea examinării cererii de apel.

În argumentarea cererii de recurs a indicat că, nu este de acord cu încheierea contestată, o consideră ilegală și neîntemeiată, care generează încălcarea dreptului primordial garantat atât de Constituție cât și de CEDO.

A menționat că până în prezent, în adresa avocatului nu a parvenit hotărârea motivată a instanței de fond și nici o altă înștiințare de la Curtea de Apel Chișinău, în legătură cu apelul depus.

A afirmat că a fost înștiințat telefonic de către Maria Ciobotaru despre faptul recepționării prin intermediul oficiului poștal a încheierii instanței de apel, prin care s-a dispus inadmisibilitatea apelului, din motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

În opinia reprezentantului recurente, corespondența poștală (hotărârea motivată a instanței de fond) urma să fie expediată în adresa cabinetului avocatului, deoarece pe tot parcursul examinării cauzei a depus cereri și a participat fără prezența reclamantei, care deseori era plecată în afara Republicii Moldova.

A susținut că instanța de fond urma de a duce corespondența cu avocatul reclamantei și de a expedia hotărârea motivată în adresa acestuia, pentru a exclude situația dezbătută la caz și a asigura posibilitatea de a prezenta și examina în instanța de apel motivarea apelului.

A notat că prin încheierea contestată, a fost încălcat art. 6 §1 CEDO, care vine să asigure dreptul de acces la instanță, care trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38; Zubac împotriva Croației, pct. 76-79). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale”, în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 6 aprilie 2022, fiind notificată recurente, prin intermediul oficiului poștal, la data de 24 aprilie 2022 (f.d.77).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu, este în termen.

Conform art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ a decis examinarea cererii de recurs fără înștiințarea participanților la proces, cu plasarea datei ședinței pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, fiind inoportună invitarea părților, întrucât argumentele expuse în cererea de recurs au fost formulate cu suficientă precizie pentru a permite instanței examinarea acestora.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În corespundere cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că, nu este de acord cu încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care apelul depus de către ultima, împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, a fost declarat inadmisibil pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu prevederile art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs. Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În temeiul art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost pronunțat public la 8 octombrie 2021 (f.d.51).

La data de 3 noiembrie 2021, cu respectarea dispozițiilor art. 232 alin. (1) din Codul administrativ, Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

În continuare, în sensul art. 96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Articolul 97 alin.(1) și alin. (3) lit. c) din Codul administrativ, reglementează că notificarea este comunicarea, dispusă de autoritatea publică, a unui înscris în forma stabilită de prezentul cod. Autoritatea publică poate alege notificarea prin poștă cu scrisoare recomandată.

În temeiul art.109 alin.(2) din Codul administrativ, pentru probarea notificării este suficient avizul de recepție.

Conform avizului de recepție/livrare anexat la materialele cauzei se denotă cu certitudine că la data 12 ianuarie 2022, Maria Ciobotaru a recepționat hotărârea motivată din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.68).

În condițiile date, se menționează că, termenul de depunere a apelului motivat a început să curgă de la 13 ianuarie 2022 și a expirat la data de 11 februarie 2022.

Cu toate acestea, de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu, nu a fost depusă motivarea apelului în termenul prevăzut de lege.

Concomitent, se mai reține că conform extrasului de pe poșta electronică, în adresa reprezentantului recurenteii – avocatul Eugeniu Grosu (grosueugeniu83@gmail.com), la data de 31 decembrie 2021, a fost expediată hotărârea motivată a instanței de fond (f.d.65).

Prin urmare, la acest capitol, instanța de recurs apreciază critic argumentele recursului precum că reprezentantului recurenteii nu i-a fost notificată hotărârea motivată a primei instanțe, or, se precizează că confirmarea expedierii documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice (f.d.65).

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Iar, cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a avocatului Eugeniu Grosu, lipsesc.

Instanța de recurs menționează că, instanța de judecată a respectat prevederile legale de notificare a actului de procedură, dar recurenta/apelanta (reprezentantul) nu au întreprins suficiente măsuri, după cum sugerează și jurisprudența CEDO de a-și proteja drepturile de acces la instanță și de a îndeplini actul de procedură în termenul prevăzut de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, manifestând în acest sens un comportament de rea-credință la folosirea drepturilor sale procedurale.

Tot aici, completul specializat notează dispozițiile art. 65 alin. (2) din Codul administrativ, conform cărora culpa unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului.

În asemenea circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază argumentele inserate în cererea de recurs de recurenta Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu, ca fiind irelevante, lipsite de suport juridic și probatoriu, considerente din care urmează a fi apreciate ca fiind declarative.

Sub acest aspect, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, recurenta a luat cunoștință la 12 ianuarie 2022 de hotărârea motivată a primei instanțe, iar reprezentantul acesteia la 31 decembrie 2021, și prin urmare, aveau obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt ignorat cu desăvârșire.

Instanța de recurs punctează că, Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu a dispus de suficient timp pentru a întocmi și a depune la Curtea de Apel Chișinău motivarea apelului împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani.

Or, prezentarea cererii de apel motivată împotriva hotărârii din 8 octombrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani reprezintă obligația pozitivă a apelantei Maria Ciobotaru/ reprezentantului – avocatul Eugeniu Grosu.

În consecință, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent a apelantei Maria Ciobotaru/ reprezentantului – avocatul Eugeniu Grosu, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Reieșind din cele expuse, se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu nu a prezentat motivarea apelului în modul stabilit de art.232 alin.(2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele prevederilor art.236 alin.(2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că, soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Potrivit legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinirea în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă. În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Față de cele ce preced și având în vedere că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar criticile invocate de către recurentă/reprezentant sunt nejustificate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1), lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Maria Ciobotaru, reprezentată de avocatul Eugeniu Grosu și se menține încheierea din 6 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu